

1 Unges livsstil og dagligdag 2000-2004 - resumé

Formål.

Formålet med MULD forløbsrapporten er at se på udviklinger i 16-20-åriges sundhedsadfærd over perioden år 2000 til 2004. Der ses på udviklingen i de unges adfærd i forhold til fysisk aktivitet, rygning, alkoholforbrug og brug af stoffer.

Fysisk aktivitet

Udviklingstendenserne i det fysiske aktivitetsniveau over perioden går i forskellige retninger. Der er således udviklingstendenser, der peger på, at de unge er blevet mindre aktive i forbindelse med transport (f.eks. cykling eller gang til skole), mens der har været en stigning over perioden i andelen af drenge, der er fysisk aktive ved fritidsaktiviteter.

I forhold til BMI er det især de normalvægtige i forhold til under- og overvægtige, som er fysisk aktive. Samtidig ses inden for gruppen af normalvægtige drenge en tendens til polarisering i forhold til deres aktivitetsniveau ved fritidsaktiviteter. Der er således sket en stigning i andelen af normalvægtige drenge, der er fysisk aktiv ved fritidsaktiviteter 6 timer eller mere om ugen, men også i andelen der kun er aktiv 2 timer eller mindre.

Uddannelsesmæssigt er det generelle billede for perioden, at en større andel blandt de unge, der går på gymnasiale uddannelser, er fysisk aktiv i forhold til unge på en erhvervsuddannelse. Derudover tyder det på, at længden af forældrenes uddannelse kan have en betydning sådan, at jo længere uddannelse forældrene har, jo større andel af de unge er fysisk aktiv.

Ryging

Der er i perioden 2000-2004 sket et fald i andelen af unge, der er rygere, og det er især blandt piger på en gymnasial uddannelse, dette fald ses.

Flere andre fund underbygger denne positive udvikling i de unges rygevaner. Således er andelen af drenge, der begynder at ryge, inden de er fyldt 14 år, faldet i perioden, og blandt de unge, der er begyndt at ryge, er der sket en stigning i andelen, der ønsker at stoppe igen. Disse tendenser afspejles også i en stigning i andelen af unge, der ønsker rygeforbud på offentlige steder.

Samlet set har der over perioden været færre drenge end piger, der er rygere. Desuden er der flere rygere og flere med tidlig rygedebut blandt unge, der går på erhvervsuddannelser, end blandt dem der går på en gymnasial uddannelse.

Der ses en form for social ulighed i de unges rygevaner. Således falder andelen af rygere, jo længere forældrenes uddannelse er, og det samme er gældende for andelen af unge med tidlig rygedebut. Der er desuden en større andel rygere samt unge med tidlig rygedebut blandt de unge, hvor forældrene er skilt.

Alkohol

Udviklingstendenserne over den 4-årige periode tyder på, at der er sket et fald i de unges alkoholforbrug. Der har været en udvikling mod, at en større andel af de unge har haft et lavt alkoholforbrug (0-6 genstande i løbet af en uge) og en mindre andel et stort alkoholforbrug (over Sundhedsstyrelsens genstandsgrænser for voksne i løbet af en uge). Tendenserne ses tydeligst blandt drengene.

I forhold til alder er det inden for de yngste aldersgrupper, at den faldende udvikling i alkoholforbruget er sket, og denne tendens, at der drikkes mindre i de yngste aldersgrupper, ses også i forhold til de unges debutalder for indtag af alkohol. Her er der sket et fald i andelen af unge, der har tidlig alkoholdebut (dvs. før 14 år), og en stigning i andelen blandt pigerne, der er 16 år eller ældre, første gang de drikker alkohol. Endelig ses tendensen til et fald i alkoholforbruget især blandt gymnasieungdommen.

Det er desuden fundet at være kendetegnende for de 16-20-årige unge, at det er drengene, der drikker mest, og at indtaget af alkohol stiger med alderen.

Stoffer

De unges *aktuelle forbrug* af hash har generelt set ligget omkring det samme niveau i årene 2000-2004. For de yngste aldersgrupper (de 16-årige drenge og de 17-årige piger) kan der dog konstateres et fald. Andelen af unge, der nogensinde har prøvet hash (*livstidsforbruget*) er derimod steget gennem undersøgelsesperioden, og stigningen ses især hos de 20-årige unge, og de piger der enten ikke er under uddannelse, eller som går på en erhvervsuddannelse.

For andre stoffer end hash er der sket et fald i forbruget blandt drenge, og dette fald ses især blandt de 16-årige drenge. Der har ikke været nogen udvikling i andelen af unge, der i en tidlig alder (før 15 års alderen) har prøvet hash eller andre stoffer.

Generelt ses over perioden, at udbredelsen af hash og andre stoffer samt tidlig debutalder for hash er større blandt drenge end blandt piger, mens der er en større andel piger end drenge, der prøver stoffer i en tidlig alder. Forbruget af andre stoffer end hash samt alder for debut varierer desuden i forhold til uddannelsessituation, hvor der ses en mindre udbredelse af andre stoffer end hash, samt en mindre andel med tidlig debut, blandt de unge, der går på en gymnasial uddannelse, i forhold til unge der enten går på en erhvervsuddannelse eller ikke er under uddannelse.

Brug af rapporten er tilladt med kildeangivelse.

Kildeangivelse som følger:

Nielsen GA. m.fl. Unges livsstil og dagligdag 2000-2004 - tendenser og udvikling i brug af tobak, alkohol, stoffer og i fysisk aktivitet. Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen. 2006.